

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 49/2023, referent a l'Institut Català de la Salut (Hospital Universitari Arnau de Vilanova).

Antecedents

1. En data 01/06/2023, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de denúncia contra l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV), centre que pertany a l'Institut Català de la Salut (ICS), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals. La persona denunciant exposava que havia rebut una carta de l'HUAV per correu postal "per reprogramar una visita de dermatologia" i que, dins del sobre que va rebre, també hi havia la documentació sobre la reprogramació d'una visita mèdica d'una tercera persona. Juntament amb la denúncia, aportava una imatge d'un document en el qual consten les dades (nom, cognoms i adreça postal) d'una tercera persona.

Després que en data 13/06/2023 aquesta Autoritat li adreçés un escrit, la persona denunciant va aportar documentació complementària per tal d'acreditar els fets denunciats, concretament:

- Còpia dels documents de reprogramació d'una visita mèdica d'una tercera persona, consistents en una carta i un document anomenat "Pla de visites, proves complementàries i analítiques."
- Còpia dels documents de reprogramació de la seva visita mèdica, també consistents en una carta i un document anomenat "Pla de visites, proves complementàries i analítiques."

Així mateix, posava de manifest que aquesta documentació la va rebre a principis del mes de maig de 2023, però que no recordava la data exacta.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 293/2023), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, d'acord amb el que preveuen l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC).

En aquesta fase d'informació, l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va comprovar la documentació aportada i va constatar que la persona denunciant disposava de dades d'una tercera persona. En concret, disposava de la informació següent:

- Una carta adreçada a una tercera persona, pacient de l'HUAV, amb indicació del seu nom, cognoms i adreça postal, i en la que se li comunicava que per raons organitzatives, s'havia anul·lat la seva visita i es proposava una nova data. Així mateix, aquesta carta especificava el "dia, hora, centre i unitat/servei" de la visita mèdica que s'anul·lava i de la que es reprogramava.

- Un document anomenat “Pla de visites, proves complementàries i analítiques” a nom de la mateixa tercera persona, amb indicació, en aquest cas, del seu nom, cognoms, CIP, DNI, telèfon i adreça postal. Així mateix, aquest document especificava el “dia, hora, centre i unitat/servei” de la visita mèdica reprogramada.
3. En data 05/09/2023, la directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra ICS per una presumpta infracció prevista a l’article 83.5.a, en relació amb l’article 5.1.f, tots dos del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d’abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d’aquestes dades (RGPD). Aquest acord d’iniciació es va notificar a l’entitat imputada en data 07/09/2023.
 4. En data 30/11/2023, la instructora d’aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l’Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que l’ICS havia incorregut en una infracció prevista a l’article 83.5.a en relació amb l’article 5.1.f, tots dos de l’RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 01/12/2023 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.
 5. En data 13/12/2023, l’entitat imputada va presentar un escrit mitjançant el qual manifestava, literalment: “amb aquest escrit us manifestem la intenció per part de l’Institut Català de la Salut, de no formular més al·legacions al procediment esmentat que les formulades en el nostre anterior escrit d’al·legacions de data 21/09/2023 [en què es formulen al·legacions a l’acord d’iniciació].”

Fets provats

L’Hospital Universitari Arnau de Vilanova va enviar, per correu postal, dos documents consistents en una carta i un document que porta per títol “Pla de visites, proves complementàries i analítiques” a la persona denunciante, en relació amb una visita mèdica que se li havia reprogramat. Dins del sobre en el què hi havia aquesta documentació, també hi havia dos documents relatius a la reprogramació d’una visita mèdica d’una tercera persona (...), també consistents en una carta i un “Pla de visites, proves complementàries i analítiques”.

Aquesta documentació l’hauria rebut entre les dates de 28/04/2023 (data que figura en els documents rebuts) i 01/06/2023 (data de la denúncia davant d’aquesta Autoritat).

Aquest fet va comportar que la persona denunciante accedís a les dades d’una tercera persona. En concret, al seu nom, cognoms, CIP, DNI, telèfon, adreça postal i informació sobre una visita mèdica.

Fonaments de dret

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució. En el seu escrit de 13/12/2023, l'ICS afirma que no té intenció de presentar al·legacions a la proposta de resolució (antecedent 5è).

Dit això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada de la instructora a les al·legacions que va formular a l'acord d'iniciació.

En aquell tràmit d'al·legacions, l'ICS aportava un informe del Servei de programació de l'HUAV, sobre el sistema de notificació de visita programada als pacients. En aquest informe, el Servei de programació explicava que, per ordre del Servei de dermatologia, es va canviar l'agenda del dia 16/08/2023 pel dia 11/08/2023. Exposava que el sistema de notificació de visites a l'usuari es realitza a través de dos canals, per una banda, mitjançant un SMS interactiu i, per una altra banda, amb l'enviament d'una carta on s'especifica el pla de visites, proves complementàries i reprogramacions. Juntament amb l'informe, aportava un exemplar d'un enviament de carta per correu postal (de reprogramació de visita).

Pel que fa al procediment d'ensobrar les cartes, manifestava que es fa de manera automàtica amb una màquina ensobradora i que "no ens havia arribat cap altra incidència d'aquesta tipologia". A continuació, afirmava que la màquina es revisa periòdicament però que, tot i així, "no ha evitat que s'hagi produït aquest error". En aquest punt, posava de relleu que l'HUAV realitza de mitja unes 1.300 a 1.400 visites diàries i per acreditar-ho aportava un document en el què es detalla el nombre de visites mensuals efectuades.

Per últim, exposava que l'SMS interactiu portava en funcionament un any i mig aproximadament i que el seu objectiu era deixar d'enviar paper per tal de minimitzar els errors.

En resposta a les anteriors argumentacions, la instructora del procediment va assenyalar que en el cas que ens ocupa es van facilitar les dades d'una tercera persona al denunciant i que les al·legacions presentades per l'ICS no podien desvirtuar el fet imputat. En efecte, malgrat el fet controvertit va ser fruit d'un error i que mai, anteriorment, s'hagués produït una incidència d'aquest tipus, aquests arguments no desvirtuen la conducta infractora.

Tal com s'avançava a la proposta de resolució, en aquest cas, cal tenir en compte l'article 4.1) de l'RGPD, que defineix la "dada personal" com "toda información sobre una persona física identificada o identificable (<<el interesado>>); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona".

D'acord amb l'exposat, cal concloure que l'HUAV, dependent de l'ICS, va incomplir el deure de confidencialitat de les dades personals al haver provocat, encara que per error, que el denunciant accedís a dades, algunes d'elles de salut (dades de categoria especial -article 9 de l'RGPD-), d'una tercera persona.

3. En relació amb el fet descrit a l'apartat de fets provats, relatiu al principi de confidencialitat, cal acudir a l'article 5.1.f de l'RGPD, que preveu el següent:

“1. Los datos personales serán: (...) f) tratados de tal manera que se garantice una seguridad adecuada de los datos personales, incluida la protección contra el tratamiento no autorizado o ilícito y contra su pérdida, destrucción o daño accidental, mediante la aplicación de medidas técnicas u organizativas apropiadas («integridad y confidencialidad»).”

Aquest principi d'integritat i confidencialitat previst per l'RGPD, cal complementar-lo amb el deure de confidencialitat recollit a l'article 5 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), el qual estableix:

“Article 5. Deure de confidencialitat.

1. Els responsables i encarregats del tractament de dades així com totes les persones que intervinguin en qualsevol fase d'aquest estan subjectes al deure de confidencialitat a què es refereix l'article 5.1.f) del Reglament (UE) 2016/679.
2. L'obligació general que assenyala l'apartat anterior és complementària dels deures de secret professional de conformitat amb la normativa aplicable.
3. Les obligacions que estableixen els apartats anteriors es mantenen encara que hagi finalitzat la relació de l'obligat amb el responsable o encarregat del tractament.”

Durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a de l'RGPD, que tipifica la vulneració dels “principios básicos para el tratamiento” entre els quals s'encabeix el principi de confidencialitat.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.i de l'LOPDGDD, de la manera següent:

“La vulneració del principi de confidencialitat que estableix l'article 5 d'aquesta llei orgànica.”

4. L'article 77.2 LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'art. 77.1 LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

“(…) ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi, si s'escau, les mesures que convingui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès, a excepció de la que preveu

l'article 58.2.i del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016.

La resolució s'ha de notificar al responsable o l'encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau.”

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

“2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. (...)”.

En aquest cas, no esdevé necessari requerir l'adopció de mesures correctores atès que es tracta d'un cas aïllat i puntual. A més, l'ICS, en el seu escrit d'al·legacions a l'acord d'iniciació va manifestar que té intenció de substituir el sistema de notificacions en paper per tal d'evitar que es tornin a produir fets com el que ha comportat la incoació d'aquest procediment sancionador.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Declarar que l'ICS ha comés una infracció prevista a l'article 83.5.a en relació amb l'article 5.1.f, ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4t.

2. Notificar aquesta resolució a l'ICS.
3. Comunicar la resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.
4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010 i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, amb caràcter potestatiu l'entitat imputada pot interposar un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar a partir de l'endemà de la seva

notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora